

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale
Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Federal Public Service
Social Security

BELMOD

Stuurgroepvergadering 28 april 2021

Presentatie van de conclusies van het
stakeholderoverleg

1. Middelentoets: basisprincipes

- Volledigheid, afgestemd zijn op de realiteit (veeleer dan product van fiscale regels), actualiteit, eenvoud/toegankelijkheid
- Maar bovenal moet het belang van de aanvrager voorop staan: focussen op de middelen waarover de aanvrager effectief beschikt

2. Niet-simuleerbare voorwaarden

Belangrijke voorwaarden die niet gesimuleerd kunnen worden, aangezien ze sterk afhankelijk zijn van gedragseffecten (bijv. aandacht voor duidelijke communicatie, persoonlijk eigenaarschap garanderen, verschillende manieren voorzien om een aanvraag in te dienen (per brief of met persoonlijke begeleiding)...))

3. Vereenvoudiging en harmonisering: simulaties

4. Automatisering: simulaties

Geven inzicht in

- Vereenvoudiging en harmonisering:
 - ✓ Veranderingen in het profiel van de rechthebbenden als gevolg van veranderingen in bestaansmiddelenonderzoek
 - ✓ Bijbehorende veranderingen in publieke uitgaven
- Automatisering:
 - ✓ Effectiviteit van actuele administratieve data om potentieel gerechtigden op te sporen

Beperkingen

- Simulaties zijn steeds schattingen want niet gebaseerd op dezelfde informatie als gebruikt voor bestaansmiddelenonderzoek (bv nettolonen)
- Sommige simulaties zijn niet zinvol of niet mogelijk doordat cruciale gegevens ontbreken of onvolledig zijn (bv roerend vermogen)

Huidige inventaris is een voorlopige oplijsting

Nog niet alle voorstellen werden ten gronde op technische haalbaarheid gecontroleerd

VEREEN&HARMON: INKOMSTEN UIT TEWERKSTELLING

Stakeholderoverleg

Bestaansmiddelenonderzoek moet gebaseerd zijn op nettoloon in plaats van brutoloon

Simulaties

Voor alle bestudeerde maatregelen zal het effect nagegaan worden van het gebruik van het nettoloon als basis voor het bestaansmiddelenonderzoek

VEREEN&HARMON: INKOMSTEN UIT ROEREND VERMOGEN

Stakeholderoverleg

Hogere limieten voor de vrijstelling van spaargelden

Simulaties

Informatie uit de belastingaangifte over roerend vermogen zijn te onvolledig om zinvolle simulaties uit te voeren

VEREEN&HARMON: INKOMSTEN UIT ONROEREND VERMOGEN

Stakeholderoverleg

- Vrijstelling eigen woning
- Inkomsten uit eigendommen die men zelf niet bewoont, maar verkoopt of verhuurt, zouden opgenomen mogen worden op het moment dat men de inkomsten ontvangt

Simulaties

- Een vrijstelling van de eigen woning in de bestudeerde bijstandsuitkeringen en tegemoetkoming kan gesimuleerd worden, mits we veronderstellen dat woning met hoogste KI eigen woning is

- We beschikken niet over informatie over huurinkomsten en kunnen dus geen beleidsveranderingen hieromtrent simuleren

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale
Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Federal Public Service
Social Security

VEREEN&HARMON: ONTVANGEN ONDERHOUDSGELDEN

Stakeholderoverleg

Vrijstelling van ontvangen onderhoudsgelden ten voordele van een kind

Simulaties

Simulaties mbt vrijstelling van onderhoudsgelden zijn mogelijk, evenwel zonder onderscheid te maken tussen onderhoudsgelden ontvangen ten voordele van kind of ex-partner

VEREEN&HARMON: AFTREKBARE BESTEDINGEN

Stakeholderoverleg

- Betaalde onderhoudsgelden moeten mee in rekening gebracht worden als aftrekbare bestedingen
- Schulden moeten mee in rekening gebracht worden als aftrekbare bestedingen, zeker in het geval van collectieve schuldbemiddeling

Simulaties

- Simulaties mbt vrijstelling van onderhoudsgelden zijn mogelijk, evenwel zonder onderscheid te maken tussen onderhoudsgelden ontvangen ten voordele van kind of ex-partner
- We beschikken niet over informatie over schulden en kunnen dus geen beleidsveranderingen hieromtrent simuleren

Stakeholderoverleg

- Huidige wetgeving is te weinig geharmoniseerd
- Huidige wetgeving houdt te weinig rekening met nieuwe woonvormen
- Huidige wetgeving bestraft solidariteit ten aanzien van tijdelijk daklozen
- Een mogelijke oplossing is een individualisering van rechten

Simulaties

- Simulaties mbt hervormingen van gezinsdefinities zijn weinig zinvol omdat de simulaties gebaseerd zijn op rijksregistergegevens die in meerdere opzichten gebrekkig zijn
- Een individualisering van rechten kan wel gesimuleerd worden

Belang van de aanvrager

Automatiseren en vereenvoudigen mag er niet toe leiden dat belangen van de aanvrager opgeofferd worden

Belangrijke voorwaarden en bedenkingen

- De kwaliteit van data
- Respect voor privacy
- Non-discriminatie en nodige fiscale rechtvaardigheid

AUTOMATISERING: VERWARMINGSTOELAGE

Bevindingen

- Discriminatie bij de geautomatiseerde toekenning van sociale gas- en elektriciteitstarieven
- Moeilijk te automatiseren vanwege gebrek aan gegevens de gebruikte verwarmingsbron
- BAPN verkiest dat de steun niet forfaitair is, maar gelijk is aan 100% van de werkelijke kosten, zoals in het geval van de sociale tarieven

Simulaties

- Dubbel systeem als alternatief, waar er keuze is tussen een forfaitair voordeel en een voordeel op basis van bewezen verwarmingskosten.
- Het forfait kan quasi geautomatiseerd toegekend worden.
- Simulaties mogelijk op basis van TAKE voor de reële kosten.

AUTOMATISERING: IDENTIFICATION AUTOMATIQUE

Bevinding

- Vals positieven in proactieve flux in het kader van de verhoogde tegemoetkoming (gebaseerd op fiscaal inkomen van 2 jaar geleden)

Simulaties op basis van een geactualiseerd inkomensconcept

- Een geactualiseerd inkomensbegrip construeren op basis van actuele administratieve gegevens voor een doeltreffende identificatie
- Onderzoek naar mogelijke verbeteringen van bestaande automatische identificatieprocessen
- Uitbreiding van deze processen tot andere takken van sociale bescherming
- Een geactualiseerd inkomensconcept kan ook worden gebruikt om alarmbelprocedures of voorschotregelingen te ontwikkelen

Bevindingen

- Centrale registratie van de nodige gegevens
- Beschikbaarheid van deze gegevens via datastromen

Eindrapportage: overzicht met de ontbrekende en onvolledige gegevens

- Niet beschikbaar via stromen (collectieve schuldregeling)
- Onvolledig voor onderzoek (rijksregistergegevens)
- Automatiseerbaarheid stroom met kadastrale inkomens

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale
Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting
Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Federal Public Service
Social Security

Vragen? Opmerkingen?

Bedankt voor uw aandacht